

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería clínica I

Materia	Enfermería clínica I			
Código	O51G140V01204			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Ourense)			
Coordinador/a	Ramos Asensio, Eduardo Miguel			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Raquel Ramos Asensio, Eduardo Miguel			
Correo-e	eduardo.ramos.asensio@sergas.es			
Web				

Descrición xeral A materia Enfermería Clínica I pertence ao módulo das Ciencias da Enfermería. Nesta materia abordarase, desde o punto de vista enfermeiro, as alteracións da saúde nas diferentes situacións e relacionaranse ditas alteracións coa identificación das necesidades da saúde dos individuos. Para facer esta correlación, utilizarase o método científico para a resolución de problemas (necesidades non cubertas) derivados de ditas alteracións: o proceso de enfermaría. Adquiriránse as habilidades para o desenvolvemento dos procedementos necesarios, para dar resposta as necesidades dos individuos nestas e outras alteracións da saúde, dun xeito práctico. Non deixa de ser a aplicación do proceso de enfermaría desde unha perspectiva e enfoque clínico.

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, cómo individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto as súas opinións, creenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respetar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermedade
C28	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Capacidade de xestión da información

D4	Resolución de problemas e toma de decisións
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersonais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade hacia temas medioambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de comprender os problemas que desencadean as enfermidades no ámbito da patoloxía cirúrxica é médica	A1		C28	D1
	A2		C29	D2
	A4		C30	D3
				D4
Ser capaz de diferenciar os mecanismos e/ou problemas derivados das patoloxías máis comúns dos diferentes aparellos e sistemas do organismo humano, o seu tratamento médico e cirúrxico	A3	B7	C28	D6
			C29	D7
			C30	D8
			C31	D10
			C32	
Nova				
Nova				
Ser capaz de planificar procedementos e intervencións precisas, para proporcionar unha axeitada atención de enfermaría os individuos con problemas médicos e cirúrxicos	A4	B7	C28	D1
	A5	B8	C29	D2
			C30	D3
			C31	D4
			C32	D11
Ser capaz de identificar e valorar as necesidades e/ou problemas ocasionados polas enfermidades establecendo prioridades, planificando coidados e participando na avaliación do plan de coidados	A1	B7	C28	D2
		B8	C29	D4
			C30	D5
			C33	D7
				D8
				D9

Contidos

Tema	
MÓDULO I Introdución a enfermaría médico-cirúrxica	-Aplicación do proceso de enfermería en relación coas alteracións da saúde -Introdución a organización hospitalaria, persoal asistencial, historia clínica - Protocolo de acollida ao paciente na unidade de hospitalización
MÓDULO II Atención de enfermaría no perioperatorio	-Preoperatorio -Intraoperatorio. Área cirúrxica -Postoperatorio
MÓDULO III Atención de enfermaría ao doente con desequilibrio hidroelectrolítico, ácido-base.	-Déficit de líquidos e electrolitos -Desequilibrio ácido-base -Cálculo do balance hídrico
MÓDULO IV O doente con alteracións tegumentarias	-Coidados de feridas -Prevenção das úlceras por presión -Coidados nas queimaduras -Outras alteracións da pel
MÓDULO V O doente con problemas de intercambio gaseoso	-Alteracións respiratorias -Osíxenoterapia -Aspirado e recollida de secrecións bronquiais -Probas funcionais e diagnósticas do aparello respiratorio -Técnicas de fisioterapia respiratoria -Terapia inhalatoria
MÓDULO VI O doente con problemas nas funcións hematolóxicas	-Alteracións hematolóxicas -Medidas de illamento -Hemotransfusión e hemodoazón
MÓDULO VII O doente con problemas nas funcións: cardiovascular e circulatoria	-Alteracións cardíacas -Alteracións circulatorias -Coidados de enfermería ao paciente cardiópata -Probas diagnósticas e funcionais do aparello cardio-circulatorio -Medidas preventivas

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	45	58	103
Seminario	28	50	78
Exame de preguntas obxectivas	2	30	32
Práctica de laboratorio	3	9	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Seminario	<p>A avaliación da parte de seminarios da materia, contará con dous apartados, o que no global suporá o 40% da puntuación total da materia.</p> <p>1º, avaliación continuada.</p> <p>Ésta farase ao longo do cuadrimestre no que se imparte a materia, mediante a observación das habilidades e destrezas mostradas polo alumnado na realización das técnicas, explicación dos procedementos que se indiquen, así coma a súa participación nos temas expostos nos seminarios.</p> <p>A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10.</p> <p>Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.</p> <p>2º exame de preguntas obxectivas (tipo test).</p> <p>En relación a materia impartida nos seminarios, farase unha proba de preguntas tipo test, con varias opcións de resposta, sendo só unha destas válida,</p> <p>A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste apartado será: (A-E, acertos - erros).</p> <p>As preguntas en branco non restan puntuación.</p> <p>A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10.</p> <p>Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico.</p> <p>Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.</p> <p>Será preciso superar estas dúas probas de avaliación, para poder superar esta parte de seminarios da materia; e poder así tamén superar a materia.</p> <p>A asistencia aos seminarios é obrigatoria, mínimo o 90% do total das horas asignadas, no caso contrario a/o alumna/o, pasará a ser avaliado segundo os criterios establecidos na "modalidade non presencial dos seminarios".</p>	40	A1 A2 A3 A4 A5	B7 C31 C32 C33	D1 D2 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11		

Exame de preguntas obxectivas	Neste apartado avaliarase o contido teórico mediante a realización dunha proba obxectiva con preguntas tipo test, con 3 alternativas de resposta, sendo só unha destas certa. A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste apartado será: (A-E, acertos - erros). As preguntas en branco non restan puntuación. A puntuación mínima para ser apto neste apartado será de 5.0 sobre 10. Dita proba farase na aula e data marcada no calendario oficial académico. Esta avaliación suporá o 60% da puntuación total da materia.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B8 C29 C30 C32 C33	D3 D4 D7 D10
-------------------------------	--	----	----------------------------	--------------------------------	-----------------------

Será preciso superar esta parte da teoría, para poder superar a materia.

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade non presencial dos seminarios.

A esta modalidade, poderase acoller o alumnado que con causa debidamente xustificada, non lle sexa posible asistir ao 90% do total de horas asignadas para os seminarios, para o cal deberá ao inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia (na 1ª semana) comunicar a profesora responsable da mesma, mediante solicitude por escrito, do paso a "modalidade non presencial dos seminarios", indicando cal é a causa que debidamente xustificada, impide a súa asistencia aos mesmos.

No caso daquel alumnado que por diferentes motivos, aínda asistindo a algún seminario, non chegue a acadar a asistencia establecida do 90%, pasará igualmente a esta "modalidade non presencial dos seminarios".

A avaliación da modalidade non presencial dos seminarios.

1º. A/o alumna/o, deberá facer un exame práctico na aula, en relación aos contidos impartidos nos seminarios da materia. A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico. Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.

2º. A/o alumna/o, deberá facer o exame de preguntas obxectivas, en relación aos contidos impartidos nos seminarios da materia. Será unha proba de preguntas tipo test, con 3 opcións de resposta, sendo só unha destas válida. A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste apartado será: (A-E, acertos - erros). A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico. Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.

É preciso ter superado estas dúas probas de avaliación (exame práctico e exame tipo test), para poder superar esta parte de seminarios da materia.

3º. De igual xeito a/o alumna/o nesta modalidade, deberá facer o exame de preguntas obxectivas correspondente a parte teórica da materia, o cal terá os mesmos criterios establecidos na modalidade presencial. Esta avaliación suporá o 60% da puntuación total da materia.

Nesta modalidade, ao igual do que na modalidade presencial, será preciso superar tanto a parte de seminarios (proba práctica e proba tipo test) coma a parte teórica (exame de preguntas obxectivas tipo test) para poder superar a materia.

2ª edición ordinaria.

A esta convocatoria deberá presentarse o alumnado que non teña superada algunha/s das partes correspondentes desta materia.

- No caso de que a/o alumna/o non teña superada a avaliación continuada (modo presencial) ou a proba práctica (modo non presencial), terá que facer un exame práctico en relación aos contidos impartidos nos seminarios da materia. A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico, para a 2ª edición ordinaria. Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.

- No caso de que a/o alumna/o non teña superado o exame de preguntas obxectivas correspondente a parte de seminarios da materia, terá que facer esta proba de preguntas tipo test, con 3 opcións de resposta, sendo só unha destas certa. A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste apartado será: (A-E, acertos - erros). A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico, para a 2ª edición ordinaria. Esta avaliación suporá o 20% da puntuación total da materia.

Será preciso superar estas dúas probas de avaliación (exame práctico e exame tipo test), para poder superar esta parte de seminarios da materia. Esta avaliación suporá no total, o 40% da puntuación total da materia.

- No caso de que a/o alumna/o non teña superada a parte da teoría, deberá facer un exame de preguntas obxectivas tipo test, con 3 opcións de resposta, sendo só unha delas certa. A fórmula que se utilizará para obter a puntuación neste

apartado será: (A-E, acertos - erros). A puntuación mínima para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico, para a 2ª edición ordinaria. Esta avaliación suporá o 60% da puntuación total da materia.

Para superar a materia nesta 2ª edición ordinaria, será preciso superar tanto a parte de seminarios (proba práctica e proba tipo test) coma a parte teórica (exame de preguntas obxectivas tipo test).

Convocatoria de Fin de carreira.

O alumnado poderá presentarse a esta convocatoria de fin de carreira (previa matrícula específica para esta convocatoria) na que prevalecerán os mesmos criterios de realización e de avaliación indicados para a 1ª e a 2ª edición ordinaria. As probas de avaliación correspondentes, faranse na data indicada no calendario oficial académico para esta convocatoria de [fin de carreira].

Outros comentarios.

- As datas oficiais para a realización das probas de avaliación desta materia, nas súas dúas edicións, serán as marcadas no calendario oficial académico da UVigo. Ditas datas estarán dispoñibles para o alumnado tanto na páxina web da Escola, <http://euenfou.webs.uvigo.es/index.php/profesorado/exames-grao> coma no taboleiro de información para o alumnado no centro.
- A data de revisión das probas de avaliación nas súas diferentes convocatorias, serán comunicadas oportunamente por parte do profesorado da materia, no momento da publicación da lista de cualificacións provisionais.
- Utilizarase a plataforma Faitic, da Universidade de Vigo, para manter comunicación académica-docente, co alumnado (documentación, anuncios, cualificacións, etc) para o cal será necesario, que ao inicio do cuadrimestre, o alumnado revise individualmente, se está correctamente dado de alta en dita plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LeMone, P. Burke, K., **Enfermería médico-quirúrgica. Vol. I, II**, 4ª ed., Pearson, 2009

Píriz, R. De la Fuente, M., **Enfermería médico-quirúrgica. Enfermería S 21 Vol. I, II, III**, 1ª ed., DAE, 2013

Swearingen, P.L., **Manual de enfermería médico-quirúrgica. Intervenciones enfermeras y tratamientos interdisciplinarios.**, 6ª ed., Elsevier, 2008

N.A.N.D.A Internacional Edited by T. Heather Herdman and Shigemi Kamitsuru., **Diagnósticos enfermeros definiciones y clasificación 2015-2017**, 1ª ed., Eslvier, 2017

MOORHEAD S., JOHNSON M., MAAS M.L, SWANSON E., **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC): Medición de Resultados en Salud**, 5ª ed., Eslvier, 2013

BULECHEK G.M., BUTCHER H. K, DOCHTERMAN J. M. WAGNER C., **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 6ª ed., Eslvier, 2013

<http://www.nnnconsult.com>,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica II/O51G140V01205

Enfermaría comunitaria II/O51G140V01206

Prácticas clínicas I/O51G140V01208

Enfermaría clínica III/O51G140V01301

Prácticas clínicas II/O51G140V01303

Prácticas clínicas III/O51G140V01306

Prácticas clínicas IV/O51G140V01405

Prácticas clínicas V/O51G140V01406

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Farmacoloxía e dietética/O51G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/O51G140V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/O51G140V01101

Bioquímica: Bioquímica/O51G140V01103

Enfermaría comunitaria I/O51G140V01104

Fisioloxía: Fisioloxía/O51G140V01105

Fundamentos de enfermaría/O51G140V01107

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade de Vigo, establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado, a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen.

No caso dos seminarios, será de igual xeito obrigatorio asistir ao 90% do total de horas asignadas para os mesmos, aínda que estes sexan impartidos de xeito virtual. O alumnado que non cumpra este criterio, pasará a ser avaliado segundo os criterios establecidos para a modalidade non presencial dos seminarios.

Continuarase utilizando a plataforma Faitic da UVigo, para disponibilizar ao alumnado, a documentación necesaria en relación aos contidos da materia, tanto da parte teórica coma da parte práctica/seminarios.

* Metodoloxías docentes que se modifican.

No caso de non ser posible impartir a docencia (tanto teórica coma práctica/seminarios) de modo presencial, de xeito total ou parcial e polo tempo que sexa preciso, utilizarase a aula virtual do Campus Remoto da UVigo, para impartir dita docencia de modo virtual, nos horarios que se establezan e previo aviso en tempo e forma ao alumnado matriculado na materia.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías).

A atención personalizada co alumnado por parte do profesorado da materia, farase a través do correo electrónico, do Faitic, así coma no despacho virtual do Campus Remoto da UVigo (se fose preciso) previa cita.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

No caso de que non sexa posible facer a avaliación da materia de modo presencial (tanto da parte teórica coma da parte práctica/seminarios) e nas edicións que correspondan, dita avaliación farase do seguinte xeito:

.-Avaliación da parte teórica da materia. Será mediante a realización dun exame virtual de preguntas obxectivas (tipo test), a través da plataforma Faitic-Moodle da UVigo.

Os criterios marcados para esta avaliación, serán iguais aos indicados no caso de que a avaliación fose presencial. Proba tipo test con varias opcións de resposta, sendo só unha delas certa, a fórmula a aplicar será a de (A-E, acertos-erros), as preguntas en branco non restan puntuación, a puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10, é será preciso superar esta parte, para poder superar a materia. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico.

A puntuación obtida nesta parte, suporá o 60% da puntuación total da materia.

.-Avaliación da parte de seminarios da materia. Será (tanto para o alumnado da modalidade presencial coma o da non presencial dos seminarios) do seguinte xeito:

.- Avaliación continuada dos seminarios. Farase mediante a realización dunha proba virtual de suspostos prácticos, a través da plataforma Faitic-Moodle da UVigo.

Os criterios marcados para esta avaliación serán iguais aos indicados no caso de que a avaliación fose presencial en canto a que, a puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10 e que será preciso superar esta

avaliación, para poder superar a parte dos seminarios así como para poder superar materia. A data de realización desta proba será comunicada en tempo e forma ao alumnado matriculado na materia.
A puntuación obtida nesta parte, suporá o 20% da puntuación total da materia.

.- Exame de preguntas obxectivas dos seminarios. En relación a materia impartida nos seminarios, farase unha proba virtual de preguntas tipo test, con varias opcións de resposta, sendo só unha destas válida, onde se utilizará a fórmula (A-E, acertos - erros), as preguntas en branco non restan puntuación. A puntuación para ser apto neste apartado será de 5 ou máis puntos sobre 10. Dita proba farase na data marcada no calendario oficial académico.
A puntuación obtida nesta parte, suporá o 20% da puntuación total da materia.

* Información adicional.

Os criterios de avaliación para poder superar a materia, serán iguais aos establecidos no caso de que a docencia fose presencial, polo tanto será preciso, superar as tres partes da materia: exame de preguntas obxectivas (tipo test), tanto da parte teórica coma da parte de seminarios, así como a proba de supostos prácticos dos seminarios.
